Data Essentials

41PRO1030

Les 1 - Introductie

Stany Smets
Koen Bloemen
Jo Lambrichts

Elfde-Liniestraat 24, 3500 Hasselt, www.pxl.be

1.0 – Wat zal je leren?

Kernvragen

- Wat is een relationele databank en waarvoor gebruik je die?
- Waarom zou je voor SQL Server kiezen als databankplatform?
- Welke tools heb je nodig om SQL-query's uit te voeren?

1.0 – Wat zal je leren?

Doelstellingen

In deze module ontdek je wat een databank precies is en hoe SQL Server werkt. Je leert hoe je je omgeving instelt, de juiste tools gebruikt, en je eerste stappen zet in de wereld van relationele data. We bereiden je computer en je hoofd voor op je eerste SQL-query's.

- Ik kan uitleggen wat een relationele databank is. (Begrijpen)
- Ik kan SQL Server en SQLCmd installeren en configureren. (Toepassen)
- Ik kan eenvoudige opdrachten uitvoeren in SQL Server. (Toepassen)

1.0 - Wat zal je leren? - Inhoud

1.1 Introductie

- Wat is een databank?
- Data vs informatie
- Wat moet een databank kunnen?
- Hoe worden gegevens gestructureerd?
- Het relationele model
- Wat is een DBMS?
- En een datadictionary?
- Samenvatting
- 1.2 SqlServer installeren
- 1.3 Omgeving instellen
- 1.4 SqlCmd gebruiken
- 1.5 Casustabellen

1.1.2 – Data vs. Informatie

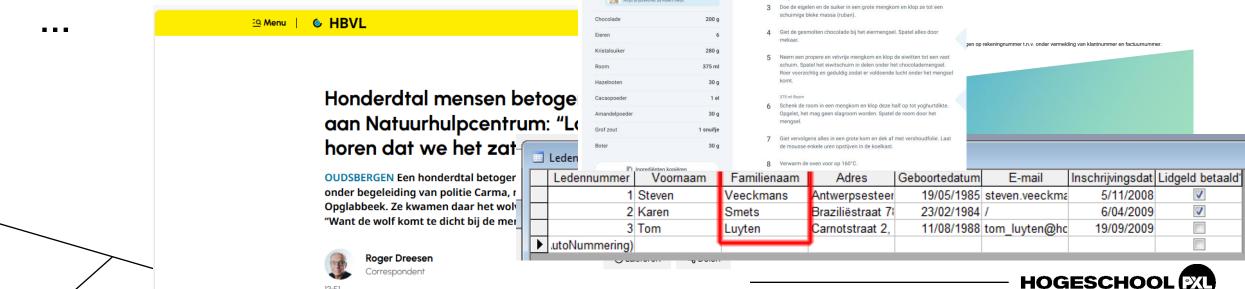
Wat is data? - Voorbeelden

Factuur GSM, Studentenkaart, Ledenlijst, Recept

chocomouse, krantartikel, boek

Deze powerpoint?

De Cursus Data Essentials?

Ingrediënten

4 personer

Instructies

De chocolademouss

30 g

1 Smelt de chocolade au bain-marie

2 Scheid de dooiers en de eiwitter

• Gestructureerde en niet-gestructureerde data (bron:Copilot)

	Gestructureerde data	Niet gestructureerde data
Structuur	Georganiseerd in tabellen met rijen en kolommen (Excel)	Geen vaste vorm of structuur (tekst, afbeelding, video's)
Opslag	Wordt opgeslagen in databestanden of databanken (zoals SQL)	Wordt opgeslagen in bestanden, documentopslag of NoSQL-systemen
Toegankelijkheid	Makkelijk doorzoekbaar met bvb query's	Moeilijker te doorzoeken; vaak analyse via AI of tekstherkenning nodig
Analyse	Eenvoudig te analyseren met standaard tools	Vereist geavanceerde technieken zoals machine learning of natural language processing
Voorbeelden	Klantgegevens, verkoopcijfers, voorraadlijsten	E-mails, social media posts, foto's, audio-opnames

Data vs. Informatie

Data zijn **losse feiten** zonder betekenis. Pas als we ze in **context** plaatsen, worden ze **informatie**.

Data	Informatie
40	40°C lichaamstemperatuur of 40°C in Egypte?
BRU123	Vluchtnummer van een Brussels Airlines-vlucht
03/07/1990	Geboortedatum van een persoon

Informatica = De verwerking van de (betekenisloze) data tot informatie en deze in gegevensstructuren en datadictionary vastleggen.

1.1.1 – Wat is een database?

Definitie

Een databank (of database) is een digitale verzameling van gegevens. Het doel van een databank is om informatie gestructureerd op te slaan, zodat je die later eenvoudig kan opvragen, bewerken of verwijderen.

Een databank is dus geen rommelige hoop informatie, maar een goed georganiseerd archief.

1.1.1 - Wat is een database?

• **Definitie** (volgens copilot)

Een databank (ook wel database genoemd) is een georganiseerde verzameling gegevens die digitaal wordt opgeslagen en beheerd. Je kunt het zien als een digitale archiefkast waarin informatie op een gestructureerde manier wordt bewaard, zodat je die makkelijk kunt opzoeken, aanpassen of analyseren.

Belangrijke kenmerken van een databank:

- Structuur: Gegevens worden vaak opgeslagen in tabellen (zoals in Excel), met rijen en kolommen.
- Toegankelijkheid: Je kunt snel informatie opvragen via zoekopdrachten (queries).
- Beheer: Databanken worden beheerd met software (MySQL, Microsoft SQL Server, Oracle Database,
  of PostgreSQL).
- Veiligheid: Er zijn vaak regels en systemen om te zorgen dat alleen bevoegde personen toegang hebben tot bepaalde gegevens.

1.1.1 - Wat is een database?

- Voorbeelden van databanken :
  - Een klantenbestand van een bedrijf.
  - Een bibliotheekcatalogus.
  - Medische dossiers in een ziekenhuis.
  - Productinformatie in een webshop.

1.1.1 – Wat is een database?

Databestand vs. databank:

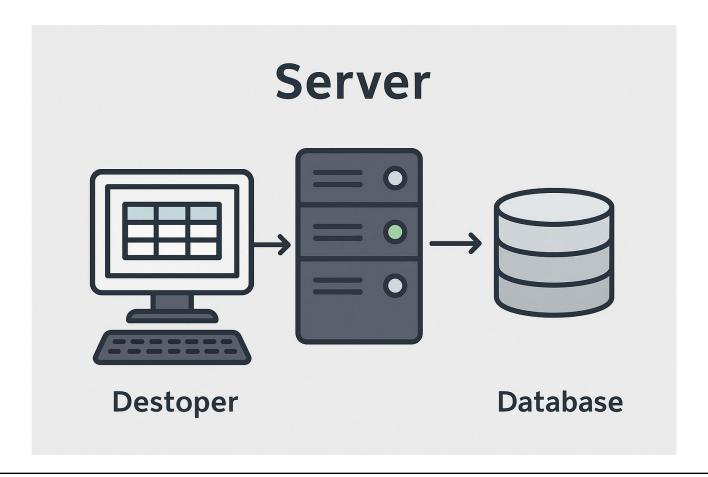
Gegevens kunnen ofwel in een databank ofwel in een databestand opgeslagen worden. Verschil tussen een databestand en een databank :

	Databestand	Databank
Toegang	Rechtstreeks toegankelijk	Via een server
Structuur en complexiteit	Eenvoudig bestand met gegevens, vaak in één tabel (zoals een Excel- of CSV-bestand)	Geavanceerd systeem met meerdere tabellen en relaties tussen gegevens
Functionaliteit	Beperkte mogelijkheden voor zoeken, filteren en bewerken	Ondersteunt krachtige zoekopdrachten (queries), beveiliging, en gelijktijdige toegang
Beheer en schaalbaarheid	Geschikt voor kleine hoeveelheden data en eenvoudige toepassingen	Ontworpen voor grote datasets en professioneel gegevensbeheer

1.1.1 – Wat is een database?

Databestand vs. databank:

1.1.3 – Wat moet een databank kunnen?

Om te spreken van een databank moeten:

- gegevens opgeslagen kunnen worden
- gegevens opgevraagd en doorzocht kunnen worden
- gegevens **gewijzigd** kunnen worden
- gegevens verwijderd kunnen worden

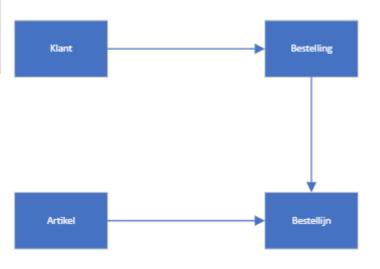
Dat gebeurt allemaal met behulp van een speciale taal:

• **SQL** (Structured Query Language).

1.1.4 – Hoe worden gegevens gestructureerd?

Gegevens worden opgeslagen volgens een datamodel. Het meest gebruikte model is het relationeel datamodel.

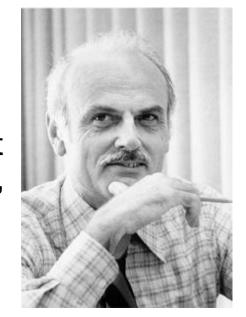
Onderdeel	Betekenis
Tabel (relatie)	Een groep verwante gegevens, zoals Medewerkers
Kolom (attribuut)	Eén soort gegeven, bv. Naam, Functie, Maandsal
Rij (record / tuple)	Eén volledige set gegevens, bv. 1 medewerker
Sleutel (key)	Unieke identificatie van een rij, bv. Mnr (nr. medewerker)

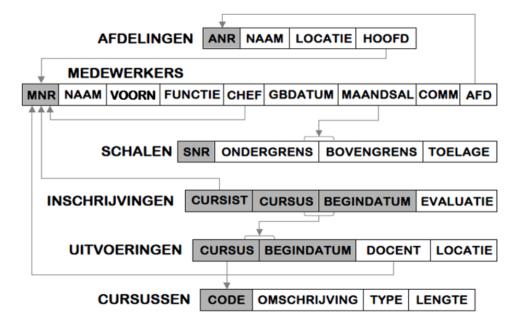

1.1.5 – Het relationele model

Dit model werd in 1969 bedacht door Edgar F. Codd. Het bestaat uit tabellen die met elkaar verbonden zijn via sleutels (zoals Mnr, Afd, Code...). Met SQL kun je gegevens opvragen uit meerdere tabellen tegelijk. Dat is de echte kracht van een relationele databank.

1.1.6 - Wat is een **DBMS**?

(R)DBMS staat voor (Relational) DataBase Management System. Het is de software die toelaat om databanken te beheren. Enkele voorbeelden:

- Oracle Database Krachtige enterprise RDBMS met multi-model ondersteuning.
- MySQL Populaire open-source relationele database, veel gebruikt voor webapplicaties.
- Microsoft SQL Server Veel gebruikt in bedrijfsomgevingen.
- PostgreSQL Open-source RDBMS bekend om zijn betrouwbaarheid en uitbreidbaarheid.
- MongoDB Documentgebaseerde NoSQL database, populair voor flexibele datamodellen.
- Snowflake Cloud-native data warehouse, sterk in big data en analytics.
- Redis In-memory key-value store, snel en geschikt voor caching en real-time toepassingen.
- IBM Db2 Klassieke enterprise RDBMS met ondersteuning voor meerdere datamodellen.
- Databricks Platform voor big data en Al, met geïntegreerde databasefunctionaliteit.
- Elasticsearch Zoekmachine en doc. store, veel gebruikt voor loganalyse en full-text search.

1.1.7 – En een datadictionary?

Een datadictionary beschrijft:

- Welke tabellen er zijn
- Welke kolommen ze bevatten
- Wat de betekenis is van elk gegeven
- Wat de onderlinge relaties zijn

Je kunt het zien als de handleiding van je databank.

1.1.8 – Samenvatting

- Een databank is een gestructureerde verzameling van gegevens.
- Data wordt pas informatie als we de context begrijpen.
- Relationele databanken gebruiken tabellen met sleutels.
- SQL is de taal waarmee je met databanken werkt.
- Microsoft SQL Server is een voorbeeld van een (R)DBMS.

1.2 – Microsoft SQL Server installatie

1.2.1 – Wat heb je nodig?

Voor deze cursus gebruik je twee gratis tools van Microsoft: Destgeer

SQL Server Express 2022

https://www.microsoft.com/en-us/sql-server/sql-server-downloads

SQLCMD

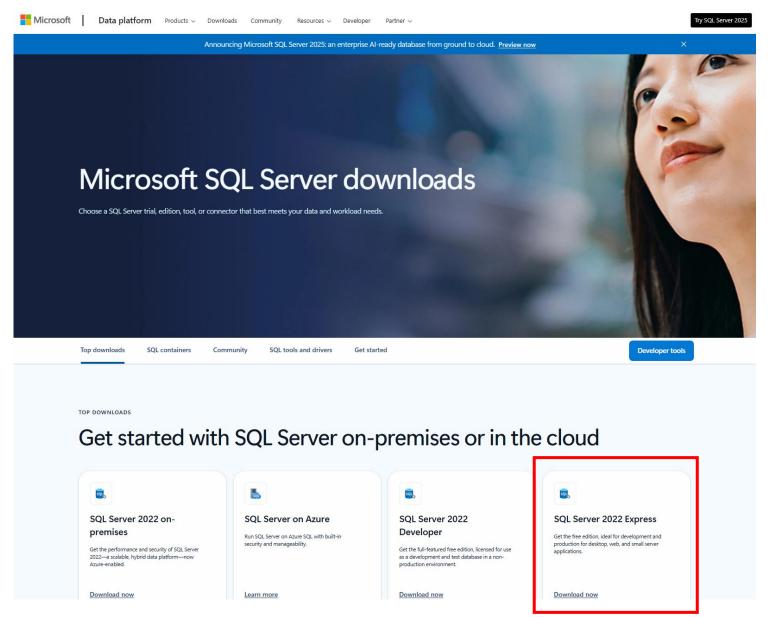
https://learn.microsoft.com/en-us/sql/tools/sqlcmd/sqlcmd-download-install?view=sql-server-ver17&tabs=windows

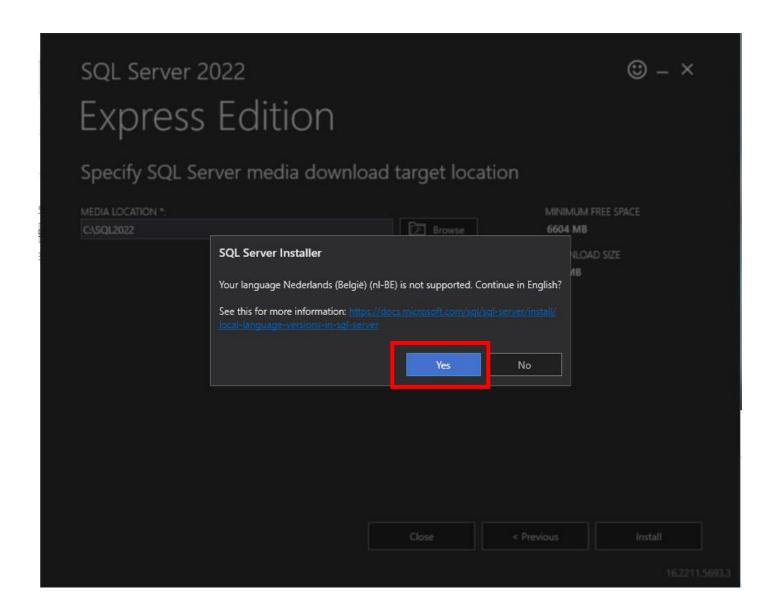
Je vindt beide op de officiële website van Microsoft. We installeren alles stap voor stap. Zie cursus op blackboard voor de stappen

Database

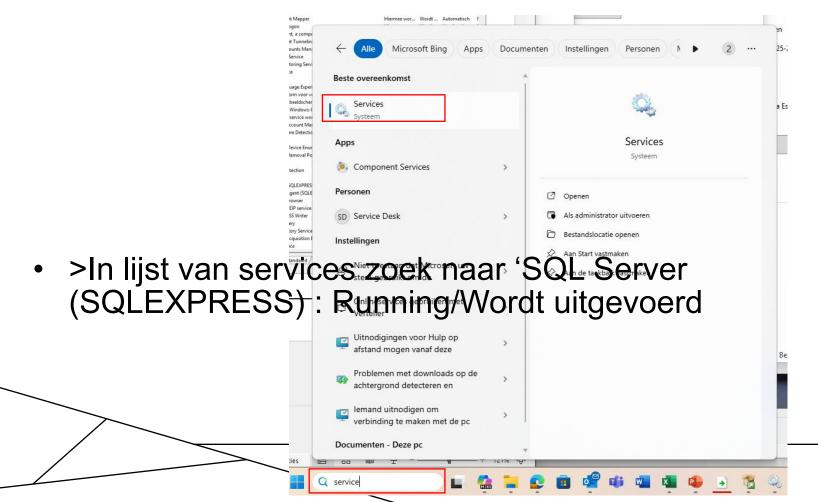
Server

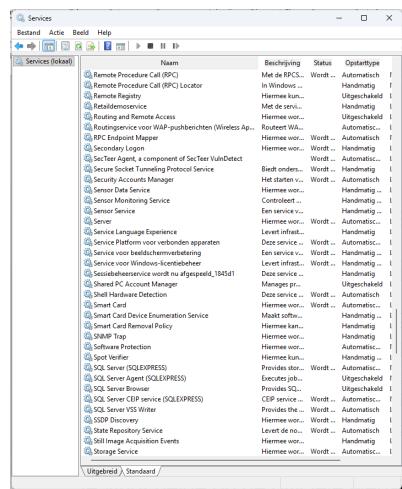

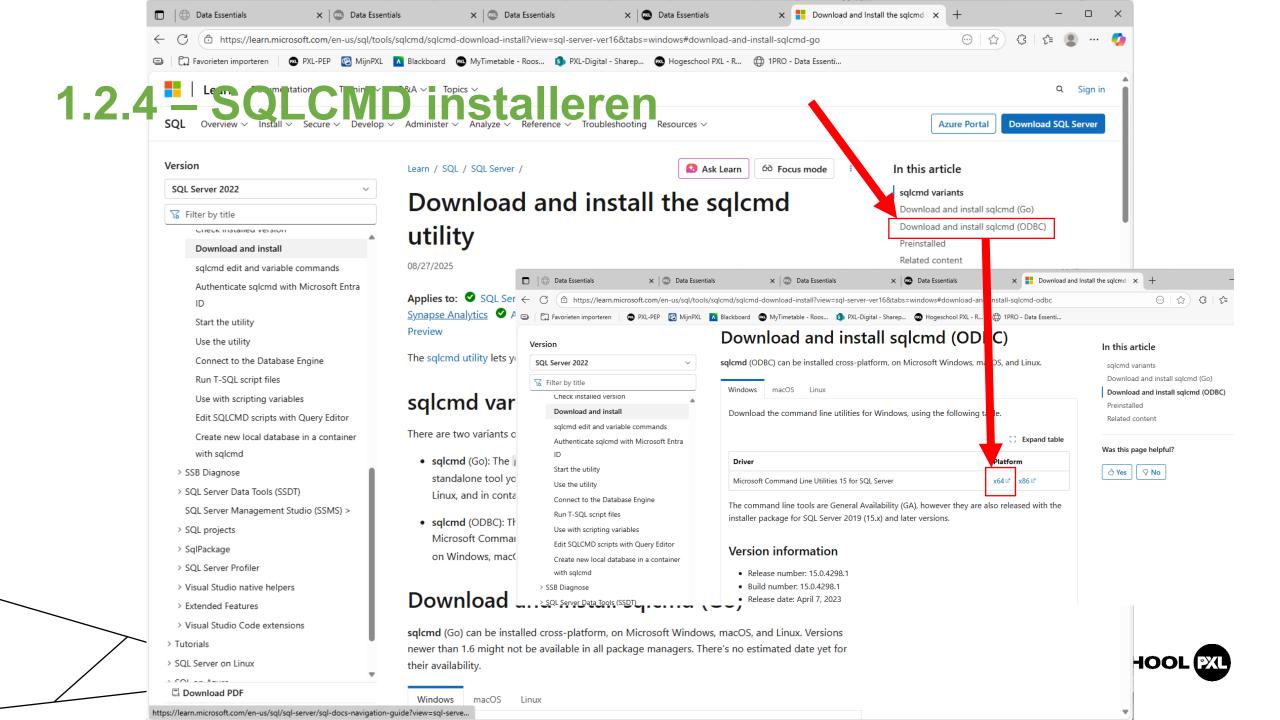
1.2 - Microsoft SQL Server installatie

1.2.1 – Controle

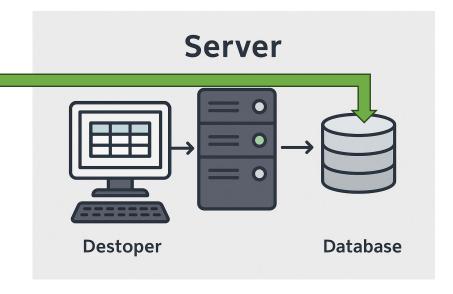

1.3 – Omgeving instellen

- 1. Oefenmap aanmaken
- 2. Command prompt opstarten
- 3. Verbinden met SQL Server via SQLCMD
- 4. Database aanmaken
- 5. Database selecteren
- 6. Tabellen aanmaken
- 7. Tabellen vullen met testdata
- 8. Samenvatting

1.4 – SQLCMD gebruiken

- 1. Verbinden met de server
- 2. Werken met commando's
- 3. Wisselen van of verbinden met een database
- 4. Overzicht van tabellen (binnen een database)
- 5. Scripts uitvoeren
- 6. Output wegschrijven naar een bestand
- 7. Werken met de cache
- 8. Handige commando's
- 9. Samenvatting

1.5 - Casus tabellen

Doorheen de ganse cursus maken we gebruik van dezelfde database met 6 tabellen. Hieronder vind je een overzicht van alle tabellen met hun onderlinge

samenhang:

